

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

nr. 225.321 van 4 november 2013

in de zaak A. 202.905/X-15.539.

Herziening van het arrest nr. 215.705 van 11 oktober 2011.

In zake : 1. Francisca VAN DEN BULCK
 2. Karl POSSEMIERS
 3. Kris POSSEMIERS
 4. Ann POSSEMIERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Ghysels
 kantoor houdend te 1170 Brussel
 Terhulpesteenweg 187
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN
ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ciska Servais
kantoor houdend te 2600 Antwerpen
Roderveldlaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 16 december 2011, strekt tot de herziening van het arrest nr. 215.705 van 11 oktober 2011 waarbij het beroep tot nietigverklaring van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 23 augustus 2007 houdende weigering van de stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een woning op een perceel gelegen te Kapellen, Venuslei, kadastraal bekend sectie K, nr. 72/a/2, wordt verworpen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 september 2013.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Ghysels, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Caroline De Mulder, die loco advocaat Ciska Servais verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 17 december 2007 vordert Armand Possemiers, de rechtsvoorganger van de verzoekers, samen met Francisca Van Den Bulck de nietigverklaring van het besluit van 23 augustus 2007 van de deputatie van de

provincieraad van Antwerpen waarbij de stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een woning op een perceel gelegen te Kapellen, Venuslei, kadastraal bekend sectie K, nr. 72/a/2, wordt verworpen.

Op de terechtzitting van 20 mei 2011 verschijnen advocaten E. Plavsic en A. Craeybeckx voor Armand Possemiers en Francisca Van Den Bulck; de auditeur adviseert het beroep te verwerpen.

Op 7 juni 2011 dienen de huidige verzoekers een verzoek tot gedinghervatting in, omdat is gebleken dat Armand Possemiers op 19 mei 2011 overleed. Bij arrest nr. 213.841 van 15 juni 2011 wordt het debat heropend “met betrekking tot de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting” en wordt de zaak opnieuw opgeroepen ter terechtzitting van 24 juni 2011.

Op die zitting verschijnt advocaat J. Ghysels voor de huidige verzoekers; de auditeur adviseert de gedinghervatting toe te staan.

Bij arrest 215.705 van 11 oktober 2011 verwerpt de Raad van State het beroep. Luidens de kop van het arrest is voor Armand Possemiers het “rechtsgeding hervat door” de huidige verzoekers. Op pagina 11 van het arrest beoordeelt de Raad van State de stukken die “de verzoekende partij” na het indienen van de laatste memorie nog heeft ingediend:

“Die stukken, waarop de verzoekende partij als dusdanig ook niet terugkomt ter terechtzitting, zijn niet in het procedurereglement voorzien en dienen dan ook als niet ontvankelijk uit de debatten te worden geweerd.”

IV. Onderzoek van de vordering

Standpunt van de verzoekers

4. Volgens de verzoekers is het arrest nr. 215.705 gewezen op grond van een vals stuk, namelijk een zittingsblad dat “onjuiste vaststellingen doet of nalaat de juiste vaststellingen te doen waardoor de zaken valselijk

voorgesteld worden”. Het zittingsblad laat na “om melding te maken van het feit dat de procedure overeenkomstig artikel 55 van het Procedurereglement geschorst is”; door dat niet te vermelden, wordt voorgewend “dat de zaak gepleit is”. Dat was niet het geval want: “Op de terechtzitting van 24 juni 2011 werden de debatten beperkt tot de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting”.

Ter zake leggen de verzoekers nog uit:

“Het arrest nr. 215.705 doet geen uitspraak over de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting. Op de blz. 2 en 11 van het arrest, dat daarvoor steunt op het zittingsblad, wordt de indruk gewekt dat de raadsman van de verzoekende partijen gehoord is over de grond van de zaak. Dat is helemaal niet het geval geweest. Op blz. 2 wordt gesteld dat mr. Ghysels voor de verzoekende partijen gehoord is. Dat is juist, maar enkel over de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting, niet over de grond van de zaak. Op blz. 11 wordt dan gesteld dat de verzoekende partijen op de terechtzitting niet terugkomen op bepaalde stukken, die de grond van de zaak betreffen. De Raad heeft met het bestreden arrest die stukken dan uit de debatten geweerd, steunende op een zittingsblad dat voorwendt dat er gepleit is en dus tegenspraak gevoerd is, terwijl deze stukken van cruciaal belang zijn voor de beoordeling van de grond van de zaak.”

Indien zou worden beweerd dat de onjuistheden geen deel uitmaken van de zittingsbladen, maar enkel van het arrest, dan moet volgens de verzoekers worden vastgesteld dat het arrest zelf vals is. Wordt aangenomen dat deze situatie niet met artikel 31 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State overeen te brengen is, dan dient over het artikel een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te worden gesteld.

5. De verzoekers benadrukken in de memorie van wederantwoord dat uit het proces-verbaal van de openbare zitting van 24 juni 2011 blijkt dat er alleen over de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting werd gepleit en dat de auditeur alleen over de gedinghervatting advies heeft uitgebracht, terwijl het bestreden arrest nr. 215.705 van 11 oktober 2011 geen uitspraak doet over de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting en enkel over de grond van de zaak oordeelt. Aldus wordt door het arrest ten gronde de indruk gewekt dat op de zitting van 24 juni 2011 de zaak ook ten gronde werd behandeld. Dat is niet juist, meer nog de zaak kon niet ten gronde worden behandeld aangezien de procedure door het overlijden van Armand Possemiers

uit kracht van de wet gedurende een termijn van drie maanden en veertig dagen werd geschorst. Indien, aldus de verzoekers, uit het proces-verbaal blijkt dat het debat op 24 juni 2011 werd beperkt tot de ontvankelijkheid en het arrest behandelt louter de gegrondheid zonder dat daarover een tegensprekelijk debat werd gevoerd, dan “is het arrest niet gesteund op de authentieke vaststelling van de terechtzitting. Dit maakt het arrest gebrekkig”.

6. In de laatste memorie en ter terechtzitting heet het dat er maar één terechtzitting vermeld wordt in het arrest nr. 215.705, te weten deze van 24 juni 2011, en dat zodoende de stellige indruk wordt gewekt en zelfs wordt gezegd dat mr. Jan Ghysels op die zitting niet teruggekomen is op de stukken die door Armand Possemiers na het indienen van de laatste memorie nog werden bezorgd en die door het arrest nr. 215.705 uit het debat zijn geweerd. Door aan de raadsman aan te rekenen dat hij niet op die stukken teruggekomen is, wordt gesuggereerd dat er een debat ten gronde was, wat niet het geval was.

Beoordeling

7. Gelet op artikel 31 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State is het beroep tot herziening slechts ontvankelijk indien sinds de uitspraak van het arrest doorslaggevende stukken zijn teruggevonden die door het toedoen van de tegenpartij waren achtergehouden of indien het arrest werd gewezen op als vals erkende of vals verklaarde stukken.

Te dezen zou het arrest nr. 215.705 berusten op zittingsbladen van de terechtzittingen van 20 mei 2011 en 24 juni 2011 die vals zijn, of zou het arrest zelf vals zijn.

Deze beweerde valsheid berust op een lezing van de betrokken zittingsbladen en van het arrest die niet kan worden gevolgd.

8. Het is niet betwist dat advocaten E. Plavsic en A. Craeybeckx op de zitting van 20 mei 2011 namens Armand Possemiers en Francisca Van Den

Bulck al de mondelinge opmerkingen als bedoeld in artikel 29 van het algemeen procedurereglement aan de Raad van State hebben kunnen voorleggen zoals zij dat wilden. Daarna is door de auditeur geadviseerd het beroep te verwerpen.

Die feiten zijn niet minder reëel omdat nadien is gebleken dat Armand Possemiers op 19 mei 2011 is overleden en omdat volgens de verzoekers hieruit geconcludeerd moet worden dat “[d]e pleidooien die op 20 mei 2011 plaats vonden, [...] dus wettelijk niet [konden] door gaan”.

Waar, voorts, dit overlijden eerst na de zitting bekend werd – “Niemand treft daaraan schuld”, aldus de verzoekers zelf – is het hoe dan ook uitgesloten dat in het zittingsblad aan dit overlijden, en de eventuele procedurele gevolgen ervan, aandacht kon, laat staan nog moest, worden besteed.

9. Evenmin wordt door iemand betwist dat ter terechtzitting van 24 juni 2011 alleen over de gedinghervatting is gehandeld. Het proces-verbaal van die zitting is dus allesbehalve vals doordat het niet vermeldt dat de zaak werd opgeroepen om te oordelen over de nietigverklaring.

10. Dat het arrest nr. 215.705 van 11 oktober 2011 geen uitspraak doet over de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting is zonder meer foutief.

In het tussenarrest dat het debat heropende met betrekking tot de rechtsgeldigheid van het verzoek tot gedinghervatting werd in het kopje aangegeven dat Armand Possemiers was overleden en dat de huidige verzoekers het geding wensten te hernemen. In het arrest nr. 215.705 daarentegen wordt in het kopje geschreven:

“Armand Possemiers (overleden)
rechtsgeding hervat door:
a. Francisca Van Den Bulck
b. Karl Possemiers
c. Ann Possemiers
d. Kris Possemiers.”

11. Even foutief is de opwerping dat de vermelding in het arrest nr. 215.705 met betrekking tot het eensluidend advies van de auditeur, niet zou stroken met het proces-verbaal van de terechtzitting van 24 juni 2011 aangezien daaruit “niet [blijkt] dat de auditeur advies heeft gegeven over het beroep tot vernietiging, doch enkel over de gedinghervatting”.

Op 24 juni 2011 adviseerde de auditeur het verzoek tot gedinghervatting toe te staan. Eerder, op 20 mei 2011, adviseerde de auditeur het beroep te verwerpen.

In het arrest nr. 215.705 wordt het verzoek tot gedinghervatting ingewilligd en het beroep verworpen. Dit is eensluidend met het advies.

12. Blijft nog over als valsheid: de misleidende indruk die het arrest zou geven dat op de zitting van 24 juni 2011 voor de erfgenamen de zaak ten gronde is behandeld en dat daarbij advocaat Jan Ghysels niet meer is teruggekomen op de stukken die “de verzoekende partij” na haar laatste memorie aan de Raad van State deed toekomen.

Die misleiding volgt, naar het oordeel van de verzoekers, hieruit dat het relaas onder de rubriek “Verloop van de rechtspleging” aanvangt met het arrest dat de heropening van het debat beveelt op 24 juni 2011, dat in het relaas niet wordt verwezen naar de terechtzitting van 20 mei 2011 en ook de namen van de advocaten die toen gepleit hebben niet worden vermeld, dat het dus is alsof er nog geen pleidooi ten gronde is geweest, en dat er maar van één terechtzitting melding wordt gemaakt, te weten die van 24 juni 2011.

Wat de verzoekers aldus over het hoofd zien, is dat, wanneer er een tussenarrest is geweest, daarna in de visa niet meer wordt hernomen wat reeds in het tussenarrest is “gevisieerd”. De visa in het arrest nr. 215.705 moeten derhalve noodzakelijk worden gelezen in samenhang met de visa in het arrest nr. 213.841 dat de heropening van het debat beveelt naar aanleiding van het verzoek tot gedinghervatting.

Dat er in de visa van het arrest nr. 215.705 niet expliciet gewag gemaakt wordt van de terechtzitting van 20 mei 2011 en van wie daarop voor de verzoekers is verschenen, is dan ook niet meer dan de toepassing van de vaste praktijk inzake visering. Een en ander werd genoegzaam vermeld in het tussenarrest en wordt in het eindarrest voldoende in herinnering gebracht door de uitdrukkelijke referte aan dat tussenarrest.

Om dezelfde reden worden in de visa van het arrest nr. 215.705 evenmin nog uitdrukkelijk – bijvoorbeeld – de memorie van wederantwoord en de laatste memorie gememoreerd. Het belet vanzelfsprekend niet dat met die stukken rekening moet worden gehouden en ook is gehouden.

In het licht van het voorgaande is de passus op pagina 11 van het arrest nr. 215.705, waaraan de verzoekers bijzonder aanstoot nemen, niet mis te verstaan. De overweging dat “de verzoekende partij” ter terechtzitting niet als dusdanig is teruggekomen op de stukken die zij na het indienen van de laatste memorie bezorgde, verwijst klaar en ondubbelzinnig naar de houding van haar advocaten E. Plavsic en A. Craeybeckx op de terechtzitting van 20 mei 2011.

13. Dat er op die zitting ook effectief een debat ten gronde is geweest en dat daarbij over de bewuste stukken niets meer is gezegd, wordt niet betwist. In zoverre is er geen valsheid.

Evenmin kan er valsheid worden vastgesteld in zoverre de verzoekers doen gelden dat met die zitting en de pleidooien geen rekening mocht worden gehouden omdat de rechtspleging door het overlijden van Armand Possemiers op 19 mei 2011 gedurende een termijn van drie maanden en veertig dagen geschorst zou zijn geworden. Wat er van deze zienswijze ook aan is, in geen geval vermag ze te staven dat het arrest nr. 215.705 zou zijn gewezen op valse stukken.

14. Er bestaat derhalve geen aanleiding tot herziening. Het beroep tot herziening wordt afgewezen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep tot herziening.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot herziening, begroot op 700 euro, elk voor een vierde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vier november 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust